

- Η Ρωσία ήταν ομόδοξη χώρα (Χριστιανοί Ορθόδοξοι).
- **1770:** Εξέγερση στην Πελοπόννησο (*Ορλοφικά* (αρχηγοί: Αφοί **Ορλόφ**), αποτυχημένη προσπάθεια).
- 2^η προσπάθεια από τον **Λάμπρο Κατσώνη** (απόπειρα να ξεσηκωθεί το Αιγαίο): απέτυχε παταγωδώς.

Σούλι: αυτόνομη περιοχή της Ηπείρου· επαναστάτησε εναντίον του **Αλή Πασά**· αναγκάστηκαν να εκπατρισθούν στα 1803.

∞ Νεοελληνικός Διαφωτισμός

- **Ορισμός:** Κίνημα που επιδίωκε τη διάδοση διαφωτιστικών ιδεών μεταξύ των Ελλήνων· αποσκοπούσε στην ιδεολογική προετοιμασία του αγώνα για την ελευθερία.
- **Φορείς Διάδοσης:** έμποροι και γενικότερα Έλληνες που ταξίδευαν στην Ευρώπη.
- **Στόχος:** η καλλιέργεια της ιδέας ότι η λογική μπορεί όχι μόνο να εξηγήσει τον κόσμο αλλά και να τον αλλάξει: η εκπαίδευση συνδέεται άμεσα με τον αγώνα για ελευθερία.
- **Τόπος Διάδοσης:** Κοσμοπολίτικα κέντρα (Σμύρνη, Ιωάννινα, Χίος, κ.α.)
- **Απόψεις:** Οι Έλληνες υποστηρικτές του Διαφωτισμού: **α)** θαύμαζαν τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό, **β)** τον συνδέαν με την ελευθερία και **γ)** πίστευαν ότι η εκπαίδευση πρέπει να θεμελιωθεί με τις θετικές επιστήμες, ότι ως μέσο διάδοσης πρέπει να χρησιμοποιηθεί η λαϊκή γλώσσα και ότι η εκπαίδευση πρέπει να υπηρετεί την προοπτική του αγώνα για ελευθερία.

∞ Περίφημοι Οπαδοί του Διαφωτισμού

- **Ρήγας Φεραίος ή Βελεστινλής** (1757-1798): Νέα Πολιτική Διοίκηση: έργο επηρεασμένο από τις ιδέες Γάλλων Ιακωβίνων· προέβλεπε τη δημιουργία μιας «Ελληνικής Δημοκρατίας» στην περιοχή των Βαλκανίων με ισονομία και ισοπολιτεία για όλους τους κατοίκους της.
- **Ανώνυμος Έλληνας:** Ένας Ανώνυμος επηρεασμένος από τον Ρήγα· στο έργο του *Ελληνική Νομαρχία* είναι έντονα επηρεασμένος από τις απόψεις του εθνομάρτυρα.
- **Αδαμάντιος Κοραΐς** (1748-1833): θεωρούσε ότι οι Έλληνες, για να κερδίσουν την ελευθερία τους, έπρεπε πρώτα να μορφωθούν. διαφωνούσε με τον εξαρχαϊσμό της γλώσσας, θεωρούσε όμως ότι έπρεπε κάποιες λέξεις της λαϊκής να γίνουν λόγιες.
- **Άλλοι Διαφωτιστές:** **Ι. Μοισιόδακας, Δ. Καταρτζής, Θ. Καΐρης.**